

Talousarvioaloite TAA 79/2025 vp

Inka Hopsu vihr ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä lainauskorvausten maksamiseen kirjailijoille Saavutettavuuskirjasto Celiassa (360 000 euroa)

Eduskunnalle

Saavutettavuuskirjasto Celia tarjoaa pääsyn kirjallisuuden pariin ihmisille, jotka esimerkiksi näkövammaan, sairauden tai muun syyn takia eivät pysty lukemaan perinteisiä kirjoja. Celian lainausaineistossa on merkittävä osa lainattavaa aineistoa ääni-, piste- ja e-kirjoina. Nämä sisältävät suomalaista kauno- ja tietokirjallisuutta sekä oppikirjoja. Celiasta lainataan vuosittain 1,3 miljoonaa kertaa.

Suurin osa Celian lainoista suurin tapahtuu verkon välityksellä. Celian luovuttua cd-muotoisista äänikirjalainoista ja siirryttyä verkossa lainattaviin äänitteisiin, se luopui kirjailijoille maksettavasta lainauskorvauksesta verkossa lainattavien teosten osalta. Tämä tarkoittaa, että suurin osa lainoista ei tuo lainkaan korvausta kirjailijoille näiden tekemästä työstä. Ainoastaan 6 % lainoista jäi korvauksen piiriin saavutettavuuskirjaston luovuttua cd-muotoisista äänikirjoista. Ei ole oikeudenmukaista, että valtion rahoittama kirjasto ei maksa korvausta lainattavien teosten tekijöille. Asiasta on jätetty lakialoite LA 2/2025 vp Lakialoite laiksi tekijänoikeuslain 17 b §:n muuttamisesta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 360 000 euroa momentille 29.80.41 Saavutettavuuskirjasto Celian lainauskorvausten maksamiseen kirjailijoille verkossa lainattavista teoksista.

Helsingissä 3.10.2025

Inka Hopsu vihr
Hanna Holopainen vihr